

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előzetési ár:
Egyedlőre 2 korona 50 fillér. Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A kisbirtokosokról.

Az aratás már befejeztetett s a termények elcséplése, betakarítása után a gazdának módjában lesz megállapítani azt az összeget, amelyet nettó jövedelemkép a magának mondhat, és amelyért egy egész éven keresztül dolgozott és fáradozott.

Ha figyelemmel kíséjük különösen a kisbirtokosok gazdasági viszonyait s egy pillanatra beletekintünk annak évi vagyoni mérlegébe, a valódi állapotnak olyan hű tükrét látjuk, a mely semmi körülmény által meg nem cáfolhatólag a mellett bizonyít, hogy a kisebb birtokos egész éven át tartó fáradozása, munkálkodása, a gazdálkodással együtt járó kisebb-nagyobb kellemetlensége s a gazdasági év minden szakában előfordulható elemi csapásoktól való rettegése a legtávolabbról sem áll egyensúlyban a gazdálkodás végeredményekép mutatózó használnal.

Ime egy pillantás a kisbirtokos jövedelmi állapotába:

Egy 50 hold földdel rendelkező kisbirtokos, ha ezen vagyonát holdanként átlag 300 forintjával értékesítve, pénzzé teszi, nyerne készpénzben 15.000 forintot, amely összeget takarékbetétként gyümölcsöztetve, 5 százalék kamatozás mellett évi 750 forint olyan jövedelemhez jutna, a melyből megfelelő beosztás mellett, ha nem is fényesen, de elég tisztességesen megélhetne. Gondja nem volna egyébre, mint a kamatok rendes időben való kivételére.

A földirtok művelésével, vagyis a gazdálkodással egybekötött mindenemű gondoktól menten, — feltéve, hogy tőkét elegendő garantiával bíró takarékpénztárba helyezi el, — ha túlságos pessimista akar lenni, legfőkébb csak a valamely véletlen folytán előállható veszély rémlátományai okozhatnak neki némi kis gondot, a melyet azonban képzetéből könnyen elűzhet. Szóval, ha egyéb úton-módon magának gondot nem szerez, ezen jövedelem részére elegendő kényelmet biztosítana.

Lássuk azonban mi a gazdálkodás mellett elérhető évi jövedelme egy 50 holdnyi földbirtokkal rendelkező kisgazdának a vagyon értékének takarékpénztári gyümölcsöztetése mellett elérhető jövedelemmel szemben?

Szentesen legalább, de talán másutt is, az oszkerü gazdálkodás elveinek sz emelőtt tartása mellett az 50 hold-

nak felét, vagyis 25 holdat búza alá szokták bevetni. Ezen 25 hold után — jobb termést értve, — reményleni lehet holdanként 6, összesen pedig 150 métermázsza termést, amelynek értéke, métermázsáját a szintén nem épen alacsonynak modható 7 forint ár mellett számítva, készpénzben 1050 forint.

Árpavetés alá felhasznál 10 holdat, a mely holdankint, szintén jobb termést értve 7, összesen pedig 70 métermázsza termést produkál, ennek értéke pedig métermázsáját átlag 6 forintjával számítva, készpénzben: 420 forint.

Kapás vetemények alá felhasznál 10 holdat, ennek átlagos számítás melletti jövedelme holdanként 30 forint vagyis összesen 300 forint.

Legelőnek pedig felhasznál 5 holdat, melynek jövedelme 25 forintra tehető.

Összes bruttó levétele ezen számítás mellett tehát kitesz: 1795 forintot.

E jövedelemmel szemben a következő kiadások mutatkoznak:

Ötven hold földnek műveltetéséhez s a gazdaság üzemeltetéséhez megkívánató erőre, 4 lóra és 4 ökörre, — nem is számítva egyéb fundus-instructust, a mi pedig szintén nem lényegtelen értéket képvisel, — mint elkerülhetetlen segéd eszközökre be kell fektetni legalább is 800 forint tőkét, a mely összegnek évi 5 százalék kamata kitesz: 40 forintot. Két cselédet okvetlenül tartania kell, ezeknek évi tartására kiadás van 240 forint.

Olyan helyen, mint például Szentes is, a hold a községi pótdadó kevés híjával meghaladja az egyenes állami adót, összes adótartozása fejében ki kell fizetnie 150 forintot.

Kovács-és bognár kontóra kiadás van 20 forint.

A 25 hold búza földbe, holdja után 70 kilót számítva, be kell vetnie 17 és fél métermázsza magot, ennek értéke 122 forint 50 kr.

Árpa föld alá szükséglenő 7 métermázsza vetőmag értéke: 42 forint. Kapásveteményeké: 6 forint.

Az aratórész búza után 10 százalék természetben, — ennek a búza-terméshez arányított hányada 15 métermázsza, — pénzértéke pedig 105 forint. Aratórész árpa után szintén 10 százalék, — a terméshez arányítva 7 métermázsza, melynek értéke: 42 ft. Napszámokra ki kell fizetni a

legminimálisabb számítás mellett 40 forintot.

A terményekből természetben kiadandó 5 százalék cséplő részére: 52 forint 50 kr. A cséplésnél toglalkoztatni kell szokott kellő számú részeseknek, napszámosoknak élelmezése pedig 40 forintra tehető. Összes kiadása tehát ezek szerint volna: 900 forint. A mely összeget levonva a fentebbi részletezés szerint kimutatott 1795 forint bruttó jövedelemből, — mutatkozik nettó jövedelemképén 895 forint.

Tehát 145 forint volna az az összeg, a mely — jobb gazdasági évet értve — a tényleges gazdálkodás és a földbirtok értékének takarékpénztári kezelése mellett, mint felesleg mutatkozik; vagyis másszóval a gazdának egész éven át tartó munkálkodása, fáradozása, a cselédekkel szembeni kellemetlensége és az elemi csapások miatti rettegése csak 145 forinttal volna jutalmazva.

Ily jövedelmi eredmény mellett akkor a cselédjének jobb dolga van nálánál, mert annak a fizetése és természetbeni járandósága minden körülmények között kijár, s nincsen gondja semmire sem. Míg ellenben a gazda ki van téve még annak is, hogy marhái elhullanak s azokat pótolandó, kölcsönhöz kell folyamodnia, amely után pedig fizetheti a 8 százalékos kamatot és egyéb mellék jutalékokat.

Jég- és tűzkár is érheti, amely esetekben tudvalevő, hogy a biztosítótársaság a tényleges kárt csak felében — harmadában téríti meg. — Sokan pedig jégkár ellen nem is biztosítanak.

A most változó állapot mindenesetre csakis a kielégítő gazdasági évek eredményére szorítkozik. Ellenben nincs érintve a sokszor három-négy éven át egymásután tartó rossz termésből levont eredmény. Ennek válaszába nem is bocsátkozom, mert ez aztán valódi szomorú képét tüntetné fel a kisbirtokos igazán áldástalan gazdálkodásának.

Ilyen a kisbirtokos helyzete.

Még akkor is határozottan rossz ha egyáltalán adósságok törlesztésével nincsen is gondja terhelve, hát ha még ahhoz az is járul — pedig nagyon soknak kijut abból is, — milyen az állapota akkor? En nem kérnek belőle!

V. L.

Villanyvilágításunk. Villanyos áramként terjedt el a hír a városban, hogy lesz már villanyvilágítás, mert egyhangúlag fo-

gadta el a város képviselő testülete a Siemens és Halske cég képviselője útján tett ajánlatát. Tekintve hogy régen kiserlőtt már a villanyvilágítás ügye és hogy oly előnyös ajánlat tétetett a cég részéről, miszerint biztosra volt vehető, hogy ez az ajánlat vita tárgyát többé nem képezheti. Es ime, alig csillapodtak le a kedélyek, — a miket a sok haza-vona és bizonytalanság okozott — a mikor ugyancsak villámként terjedt el a hír, hogy már megint nem lesz villanyvilágítás, mert a Siemens és Halske cég nem írta alá a szerződést. Természetesen, megindultak a találgatások, hogy mi lehetett az oka, ha ugyan igaz a hír. A hír tényleg valónak bizonyult, — és az ok, állítólag az lett volna, hogy a Szentesi Friss Újság, — az ő elektro-technikusa tanácsára, a ki egyébként mégis az acetelin barátja — olyan cikket közölt, a melyben nagyon hangoztatták hogy a cég nem magyar cég stb. és hogy megfogják felebbezni a szerződést. Nézetünk szerint ez nem lehet ok arra, hogy a cég, a mely már 10000 korona bánatpénzt tett le, ilyen csekélység miatti érzékenykedésből vissza lépjen. Annyi bizonyos, hogy nem írta alá a szerződést, hogy miért nem tette azt, holnap már megfogjuk tudni, mert akkora visszajönnek az ez ügyben Budapestre utazott Dr. Lakos Imre polgármester és Novobáczky Győző tanácsnok, sőt valószínűnek tartjuk, hogy a szerződést aláírva fogják vissza hozni. Legjobb is ezt az ügyet így személyesen elintézni, így gyorsabban lehet a netaláni felmerült nehézségeket eloszlítani, mint a levelezgetéssel. Az aláírás megtörténte után rögtön hozzá fognak a munkálataikhoz, úgy hogy ez esetben két-három hónap múlva villany lámpák fognak égni az utcákon.

Cs. G.

A nemzeti múzeum jubileuma és a vidéki múzeumok.

Az idén lesz száz ezredés a Magyar Nemzeti múzeum. Száz éve, hogy a legnagyobb magyar gróf Széchenyi Istvan megvetette az alapját. Öröm töltheti el lelkünket, a mikor látjuk, hogy mennyit fejlődött ez száz év alatt. A mit század kezdetén, a múzeum létesítéssel egyszerre egy czredévet haladtunk a kultúra terén. A múzeumok a fokmérő az illető ország kulturális emelkedésének.

Nézzük csak a nyugoti államokat és múzeumait: mily magasfokú műveltséggel bírnak ott a népek és mondhatni, a múzeumok aranyban állanak műveltségi fokukkal. Példaként Francia és Angolország. Őket tartják a legműveltebb nemzetnek, s nekik van a legnagyobb és leggazdagabb múzeumuk is. Parisban a híres Louvre és Londonban a Brilich-múzeum, a melyeknél óráig tartig csak kívülről körül járja az ember. A mi nemzeti múzeumunk se mondható épen kicsinynek, el van annak gazdagsága a külföldön is ismérve. Nem kell restelnünk, hogy ily későn ébredtünk, mi már a múzeum megalakulásával egyszerre 900 évet haladtunk, de nem kell szégyelenünk az azóta eltelt tényleges száz évi eredményt sem, sőt büszkék lehetünk rá, büszkék pedig azért, mert ezt nem uralkodók létesítették és tartották fenn, — hanem egy magyareMBER tette, és a magyar nemzet emelte arra a a poitra a melyen ma áll. Sőt a mi külföldön is ritka, ma már a vidéken is vannak jelentékeny múzeumaink, a melyek szintén nagyságuk aranyában jelzik az ottani műveltséget.

Hogy hosszabban foglalkozom a nemzeti múzeummal, teszem azt abból kifolyólag hogy a jubilárius év mikénti megünneplésére, Szalay Imre miniszteri tanácsos, múzeumi igazgató új terve ismert lett. E terv szerint a

jelenlegi múzeum kibővítették, a főrendház helyiségeivel és esetleg új épülettel, a melyben a természettudományi gyűjtemények helyeztetnének el.

Sét nem csak bőséggel, de külsőleg is más formát kapna a múzeum.

De más tervek is merültek fel: Igy dr. Szalay Emil szerint úgy ünnepele meg a nemzeti múzeum százéves fennállását legszebben, ha a mostaniki könyvtárt egy külön épületbe telepítenék ki, a mely alapja volna egy magyar nemzeti könyvtárnak. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter pedig a régi országházzal szeretné kibővíteni a múzeumot. Tagadhatlan, szép mind a két terv és kell is valamit tenni arra az alkalomra. Mindenesetre valamiképp kifejezésre kell juttatni a jubileum alkalmából a múzeum jelentőségét külsőleg is, a mi dacára hogy Budapestten fog történni, nem tekinthető lokális ügynek, hanem országos jelentőséggel kell bírnia, a melyvel a vidéki múzeumok értéke is növekedni fog. Az ilyhöz nekem is volna néhány ötlet. A fenti terveket, sőt mindegyiket helyeslem, s bár igaz, hogy az anya-múzeum jubilál, s első sorban ő róla kell gondoskodnunk — de szerintem úgy lesz teljes az ünnep, ha a gyermekekről — a vidéki múzeumokról — is gondoskodva lesz. Adni kell nekik is az anyatejből, hogy csinosodjanak ők is, s ne mostoha gyermekeként tündöngjenek, hogy végre is „születési gyengeségben” keljen ki-mulniok.

Óelje szeretettel keblére az anyamúzeum gyermekeit s monja: gyermekeim! én már öreg vagyok, s bár száz év nyomja vállaimat de azért nem fogok henyélni. Ed-dig is sok kincset gyűjtöttem közélra, most hogy megértem a száz évet, s eljöttem ünnepelni, rólatok sem akarok megfeleldezni; van itt sok olyan darab, a melyek egyformák és amik ennél fogva itt már nem bírnak olyan becsessel mint nálatok fiataloknál, ezekből juttatok én nektek, hogy ti is gyarapodva hirdessétek édes hazánk szellemi és anyagi gazdagságát.

Egyszóval, azt vagyok bátor úgy a nemzeti múzeum igazgatójának, mint a múzeumok országos felügyelőségének és a közokt. miniszter úrnak figyelmébe ajánlani, hogy a nemzeti múzeumban levő sok szoros fölös példányokat ossza szét a vidéki múzeumoknak, a hol azok kiváló becsessel bírhatnak, míg fent — tekintve, hogy fölös példányok — alig képviselnek valami értéket. Ezekkel nem csak a múzeumi tárgyak száma fog szaporodni, de gyarapodni fognak ismereteink is. Jól tudom, hogy ehhez a törvényhozás hozzájárulása szükséges, de hát éppen kínálkozik erre az alkalom, a mikor az építkezésekről lesz szó.

Igy ünnepele meg legszebben a nemzeti múzeum száz éves fennállását.

Csalány Gábor.

Ujdonságok

Szentés, 1901. július 18.

— Személyi hír. Lapunk felolós szerkesztője Bánfalvi Lajos, nyaralásából tegnap reggel körünkbe érkezett.

— Adomány a Vadnay Andor emlékévére. Szvaton Józsefné úrnő, mint gyermekeinek ajándékát, 2 koronát küldött a néhai Dr. Vadnay Andor kedves emlékké föispánunknak a Budapesti keresepati sírkertben levő sírja fölé emelendő emlékké előállítási költségeihez. A nemes adományozóknak köszönetet mondunk, s az összeget pedig illetékes helyére juttatjuk.

— Huszonnyolcezer új postahivatal. Mint az »A. K.« értesül, a kereskedelmi miniszter az ország minden olyan helyen postahivatalt állít fel, ahol legalább háromszáz lélek lakik együtt. Hogy mit jelent ez a terv, amely már kétsz javaslat alakjában fekszik a miniszter előtt, megítélhetjük abból, hogy huszonnyolcezerre rug a felállítandó új posták száma. Ezeket a helyeket eddig az úgynevezett postakörzetek gondozták, hogy milyen eredmény-

nyel, mutatja a miniszter terve, amely most a körték felosztásával hivatalokkal és postaugynökségekkel népesíti be az ország legtávolabbi, legeldegottabb helyiséget is, hogy ezzel hozzákapsolja elválaszthatatlan a kultúrához.

— Beiratások a szegedi állami felső kereskedelmi iskolába. A szegedi állami felső kereskedelmi iskolában a folytatólagos beiratások szeptember 1. 2. 3 és 4-ik napjain tartanak meg. Mivel mind a három osztály párhuzamos, a felvétel mind a három osztályba fennakadás nélkül eszközöltetik. Az igazgatóság készséggel válaszol minden levélbeli megkeresésre. Szeged, 1901. július 6 án. Az igazgatóság.

— Inspiciálás. Kurcz Ferenc állategészségügyi főfelügyelő f. hó 15. és 16-án megvizsgálta az állategészségügyi ügykezelést, s azt a legnagyobb rendben találta, melyért elismerését fejezte ki.

— Katonáünnepe Nagyváradon. E hó 13-án voltak a zárvívizsgák a nagyváradi honvéd-hadapród-iskolában a hol szépszámu intelligens közönség gyűlt egybe, hogy szemtanúja legyen abban a gyönyörködtető látványban, a melyet a kis katonák mutattak be. Az ünnepelelt előbb a 37-ik czred zenekara a Rákóczi indulóba kezdett, majd a növendékek a szózatot énekeltek el, s úgy ez mint a Rákóczi induló óriási lelkese-dést keltett a közönség közt. Mint Nagyváradról értesítenek bennünket olyan ünnepe volt ez Nagyváradnak, a milyen eddig még soha nem volt. A melyről így ír »Nagyváradi« lapársunk. »Magyar szívnck, magyar léleknck örökre felejthetetlen marad az a gyönyörű-séges, bübajos kép, ami a honvédapródok iskolája udvaán rajzolódtott ma délután ezernyi ezer ember szemé elé. A magyar kiskatonák vizsgáltak a katonai tudományokból, három derék estendő credményéről adván számat. A kronikás, akinek papíra kell vetnie benyomásait, méltán jó zavarba. Hol is kellene kezdeni? Aradjon fennenszállu dicsérete itt a szellemnek, mely annak az iskolának minden kövére rácsökölte a hazaszeretet igéit, magasztaló szólamok zengjenek a katonai liberalizmusról, ami szentírás ama falak között, ahol a polgárkábtról való vélemények a tradiciós felgostást messze térnek el?... A kiknek kétségük van az elkövetkező nemzedék iránt: mért nem jöttek el mind, mind, látni, hogy a magyar haza védelme milyen erős kezébe kerül; akik féltik a jövendő: mért nem jöttek, hogy cslazathatták volna aggodalmukat. Megadottot, hogy a bizató, szép jövót, a haza jövótéle ére lassák. Hogyan kell a magyar katonát nevelni, ezt mutatták meg ma a honvédhadapródok iskolájában. Férhas cró, ősi bátorság: ez a főmotívuma annak a rendszernek, amelynek alapján igazi honvédé nevelik ott a gyerekfjakat, a lányarcok, napbarított daliákat, akikben olyan örömot talált a büszkeséggel s reménnyel tellett lélek... Megemlítjük még, hogy Káló Gyula társulati főmérnök fia a ki szintén most végezze a hadapródiskolát szintén hozzájárult az ünnepelelyhez, a melyeknek egy számát az ő szavatala töltött be, melyelyel nagy tetszést aratott. Az ünnepelelyt vacsora és utána tánc követe.

— Felolvasás. Értesülésünk szerint a Csongrádmezei Tört. és Rég. Társulat nagy lépésre határozta el magát. A társulat múzeumóre Csalány Gy. ugyanis lépéseket tett, hogy még e nyár folyamán felolvasást rendezzen a múzeum javára, mely alkalommal Gróf Zichy Jenő neves ásiati utazót igyekszik megnyerni a felolvasások fényének és nivójának emelése céljából. Szép terv, de a kivétel fölöttébb nagy akadályokba ütközök, s annál dicséretreméltóbb lesz, ha sikerül e dolog.

— Nyárimulatság. A Szentési Iparos Ifjak Önképzőköré folyó évi augusztus hó 20-án Szt.-István napján nagyszabású nép-ünnepelelygel egybekötött táncvígalmat rendez. A program mint haljuk egész új és változatos, melyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A vasárnapi szivar.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter — valószínűleg többrendbeli visszaélések hatása folytán — rendeletet küldött szét az egyes hatóságoknak, hogy szigorúan vigyázzanak a vasárnapi munkaszünet betartására. Főképp pedig azt ellenőrzik, hogy a dohányárusok vasárnap a szivaron kívül még más árucikkeket ne adjanak el. Ez ugyan eddig is tilos volt, de a kereskedők azért mégis többnyire aggodalom nélkül adnak el gyújtót, hozzá szivarszípát is adnak, aki már szivart vett náluk. Ugy hisszük, hogy e rendelet sem igen fog változtatni az eddigi állapotokon, valamint hogy nincs is tartós hatása semmi olyan rendeletnek, amelynek szükségességét nem éri át a közönség. Ha a vasárnapi munkaszünetet az állomán maga használatában nem terjeszti ki a monopólium alá tartozó cikkekre, akkor engedje meg a járulékos cikkeket árusítását is. De a leghelyesebb volna, ha az állam nem vindikálna magának több jogot, mint az adófizető polgár s eltiltana önmagának is azt, amit a polgárnak is eltilt, tudniillik: a vasárnapi árusítást.

— **Áthelyezés.** Papp Sándor mindszenti csendőrmestert, Németh József őrmestert helyébre, Szentesre helyezték át, a hol már szolgálatba is lépett.

— **Életveszélyes nyegletés.** Kovács Illés 19 éves kisteleki lakos a nényével valami felett összeperlekedett, mire őt anyja és többi testvérei megdorgálták. Nem tettett ez sehogyse Kovácsnak a ki ezért valamennyitől elégtételt akart venni olyan formán, hogy elő vett egy forgó pisztolyt s őket lelővéssel fenyegette. Persze, hogy a házbeliek szét futtak, ki merre tudott, így az egyikük egyenesen a csendőrségre szaladt. A csendőrök a fegyvert el vették tőle a melyből akkorára már a golyók hiányoztak, sőt Kovács állítása szerint nem is voltak benne, s ő csak ijesztani akart a pisztollyal, de testvérei az ellenkezőjét bizonyítják. Az esetet fejleltették az illetékes hatóságnak.

— **Szerencsétlenség főbirtal.** Csaknem végzetesse válhatott volna a főbirtalt való passzió lövöldözés K a n á s z N a g y Lajos 17 éves fiúra néve, mert puskázás közben a golyó valahogyan a jobb karjába szaladt, amelyet teljesen összeroncolt, s ha Dr. Cuckerman Soma gyorsan nem munkálkodik a golyó eltávolítása érdekében: bizonyára örökre megemlegeti a passzió lövöldözést. Így azonban nagyobb szerencsétlenség nem történt s karját nem kell levágni.

— **Az oroszlan.** Ez az oroszlan civilizált vadállat, a mennyiben adót is fizetnek utána. A legelső büszkesége volt egy kisebbfajta, amely repülő állatszerelgetnek, a mely egy szomszéd városban utott tanyát és olcsó belépődij mellett mutogatta a fenevadak előkelőségeit. A menzéria meglehetősen szegényes, az előkelő fenevad vajmi kevés benne és a tulajdonos alig tudott volna megélni a jövedelméből, ha nem lett volna élelmes férfit, a kinek nemcsak vadállatai, hanem praktikus ötletei is vannak. Azt tette, hogy a hány városban meglepedett, azon kezdte, hogy — sorsolást rendezett. Számozott ível sorra járta a város jogmódú lakóit és nem nyugodott addig, amíg egypár számot nem vásároltak a tárgysorsjátékra. A főnyereményről csak annyit árult el, hogy ezer forintot ér; egyszerű ollyami, a miért érdemes megszerkeszteni egy pár hatost. A mikor aztán jó esomé szám elkelet, megtörtént a húzás. A szerencsés nyerő boldogan jelentkezett, a derék tulajdonos pedig mosolyogva vezette oda — az oroszlan ketrecéhez.

— **Ime uram itt a főnyeremény,** tessék gondoskodni az elszállításáról, különben majd én szállítatom a lakására.

A bolog nyercő persze majd hanyatt vágódott rémületében sietett kijelenteni hogy lemond a szerencséről. De a becsületes tulajdonos nem tágitott. A oroszlan többé nem az övé, nincs jussa hozzá. De különben se bolond, hogy tartsa ezt a bestiat, a mely naponta megesszik egy fél borjut.

— De uram mondja végül a kétségbeesett nyercő, én hajlandó vagyok némi áldo-

zatra is, ha megszabadít tőtl a fenevadtól.

És minthogy a tulajdonos derék ember, becsületes ember és méltányos ember, meglett az alku. A nyercő fizet száz pengőt a tulajdonos pedig vitte az oroszlanját más városba, új sorsolásra. Jó ideig zavartalanul folyt az üzlet, de addig jár a korsó a kútra a mig eltörik. Egyszer az oroszlan is — fölmondta a szolgálatot. Az egyik sorsolásnál egy földbirtokos lett a nyertes. Természetesen ő is tüstént le akart mondani a nyereményről, de mikor a menzériás kirukott az érveivel, menten átátott a szítán. Elmosolyodott, a zsebébe nyult és kihúzott onnan egy revolvert. A tulajdonos elspádot.

— Mit akar tenni?

— Agyonlövöm az oroszlanomat. Tehetem, mert az enyim. Mindig nagy vágyam volt oroszlánt lőni, fájdalom nem volt rá módom, de most segített a gondviselés.

Erre nagy jelenet játszódott le. A csávába jutott tulajdonos, a kit így megfogott a tulajdon ötlete, familiástól rimankodott a nyertesnek: ne tegye tönkre. Végre megkönyörült a földbirtokos, vállat vont és így szólt:

— No jó, barátom. Lemondok a vágyamról. Eladom magának ezt a bestiat és hogy ne mondhasa, hogy nem vagyok gavallér, odaadom ötödaron. Szurjon le két-száz pengőt és vigye az oroszlanját.

Ettől aztán nem is tágitott És a derék fenevadcsordás a mi telhetett tőle fizetett: de többé nem csinált lutrit.

— **Verekedő sógorok.** Bálint István sándorfalvi és Magony János sóvényházi lakosok, együtt ittak, mig be nem rugtak, a minek rendszerint — még sógorok között is — rossz vége szokott lenni. Most is az lett. Össze veszték. Bálint el kezdett verkedni sógorával mire az önévedelemből (rokoni szeretetből) zsebébe nyelével hűsítette le a bortól felhevült sógorát.

— **Szökés a kórházból.** Koháry Géza várm. kórházi apól jelentést tett a rendőrségnek, hogy Zimonyi Borbála bujalkórságban szenvedő leány július 16-án megszökött magával vivén egynehány beteg ruháit. Kérte a szökevény nyomozását.

— **Önézetes inas.** Gálffy Lajos szabómesternél lévő S z a b ó Samuel makói születésű inas a napokban el akarta dobni magától az életet. A szerencsétlen fiút tudniillik megverte a segédjűk, miért szegényesen egyenest a Tiszának akart rohanni, de egy rendőr utána kocsizott, s visszahozta az önézetes ifjút.

— **Elszabadult lovak.** Tegnap nagy ribilliót keltett a Kossuth utcán két elszaladt ló, n e y e k n e k g a z d a j a — egy, zöldeget áruló szerb — valamely boliba bemenvén: teljesen szabadon hagyta őket. A türelmetlen lovak — valamitől megijedtek, s örülten végatni kezdtek a Kossuth utcán, mig nem többen útjukat állták. Elgázolás vagy egyéb szerencsétlenség nem történt.

— **Utcai botrány.** Pár nappal előtt Kisteleken — mint ortani tudósítónk jelenti — éktelen láрма verte fel az utca csendjét. A csendháborítást néhány boros legény követte el, akiket a csendőrök a kijózanító intézetbe akartak kísérni, de a megszorult legényeknek, segítségére siettek: D ö m t ö r I s t v á n és Simon Sándor, kik a csendőrök előzetes figyelmeztetése dacára dulakodni kezdtek a törvény embereivel, akik végre bekisérték a hetvenkedő legényeket.

— **Veszélyes fenyegetés.** A városi kérész panaszt emelt a rendőrkapitányságnál R a d o v i c s Sándor újszómester ellen, hogy a napokban életveszélyesen fenyegette, állítólag azért, mert a gyümölcsös kertet bezárja előle. Radovics ezért — mondja a kérész teljelentésében — lelővéssel fenyegette, amiért kéri a fenyegetés megbüntetését.

— **Rakoncátlankodás a piacon.** V a r g a Imre csongrádi illetőségű perces fiú a folyó hó 14-iki hetipiac alkalmával eszmecserebe bocsájtkozott egy nálánál sokkalta fiatalabb gyermekkel, amiből — természetesen — ve-

rekedés származott. Varga a verkedés közben úgy hasba rugta ellenfelét, hogy a fiú azonnal ájultan rogyott össze. Az arra járó rendőr el akarta ugyan fogni a rakoncátlant fiút, de az — kosarát hátrahagyva — elfutott. Fölöttébb üdvös volna, ha az ilyen rakoncátlant, piaci szemetet illetőségi helyére toloncolná a rendőrség, hadd boldogítaná szülővárosát, művésziesség rugdalózásáért.

— **Katasztrófa.** Egy szegény asszony balcsétéről kaptunk hírt a napokban. Gránic Mátyásné ugyanis f. hó 15-én oly szerencsétlenül rugta meg a ló, hogy a karján lévő 5 hónapos csecsemője a rzkódás miatt vért hányt, s állapotja igen veszélyes.

— **Meglőtt pecérsegéd.** Néhány héttel előbb hírt adtunk ama gondatlanságból okozott szerencsétlenségről, mely a Dr. Polacsek Albert vezett macskáinak lelővétele alkalmából történt. Ez alkalommal ugyanis a macskákat lelővő K ö t e l e k i N a g y Mihály rendőr az aszisztáló pecérsegéd jobb karjába lőtt. A szerencsétlenül járt embert a kórházban gyógykezelték ugyan, mindazonáltal teljesen munkaképtelen maradt, mert a golyó az izomcsontot tökéletesen szétromcsolta. A gondatlan rendőrnek azonban abszolte semmi bántódása nem lett, sőt még csak vizsgálatot sem indítottak ez ügyben örök szegényére a hatóságnak. Persze: ha e katasztrófa más valakivel történik: bizonyára mázsányira szaporodnak a vizsgálat aktaí, így azonban nem törődik az ügygyel senki. Miért is?! Hisz a szerencsétlen csak egy pecérsegéd...

Egy tanítóno szenvedései.

Planegg (München felé.)

•Rövid idővel ezeltől sokat kellett szenvednem, miáltal tanítóno kötelességem teljesítése nagyon nehezemre esett. A legnagyobb mértékben verszégény voltam, a legcsékelyebb, legkönyvebb munka rendkívül kifárasztott, gyakori kábulás és aléltágnak voltam kitéve, ezenkívül nagyon heves reumatikus fájdalom gyötörték, amelyek éjjeli álomtól megraboltak, amire pedig igen nagy szükségem volt. Továbbá balkezem két ujja egészen meg volt merevedve. Minden kezelésem dacára állapotom legcsékelyebb javulást sem konstatalhatom és próbat tettem a Pink-labdacsokkal. Boldog vagyok, hogy megmondhatom önek, hogy állapotom, miután néhány dobozzal bevettem, jelentékenyen javult. Erőm lassanként visszatért és rheumatim majdnem teljesen elmúlt. Most már csak nagyon könnyű fájdalmat érzek a balkaromban és kérem, küldjön még 2 dobozzal az ön labdacsaiból amelyek megvagyok győződve, ismét helyre fognak engem állítani.

Igy fejezi ki magát Busch Fanny asszony, tanítóno Planeggben, Gumstrasse 43/B. Bajai a vér elszegényedéséből eredtek, amiből nagyfokú verszégénység származott. A már magában véve is hátrányosan működő verszégénység anyiban kezethek nagy veszélyt, amennyiben az abból keletkező gyengeség más betegségek kitérését, mint ezen esetben a rheumat előmozdítja. Mit kell itt cselekedni? A baj gyökerét kell kifizűkésni. Ha elszegényedett vére van, úgy meg kell azt gazdagítani. A legjobb eszköz ilyen esetben ezen gyarapodást oly gyógyszerrel vámi, amely bizonyítékokat nyújtott már erre néve és a gyógyszeretek ezreit tudta felmutatni, t. i. a kitűnő vérmegújító szertől, a Pink labdacsoktól, amelyek nagyon kitűnőek verszégénységnek, sápkórnál, neurastheniánál, gyomor- és bélbetegségeknek, mindennemű tüleröltetésből származó általános gyengeségnek. Kapathok minden gyógyszeremben, valamint az Ausztria-magyarországi főrakтарыban Török J. gyógyszerárban Bpestben Király-ú. 12 sz., dobozonkint 1 frt 75 kréit vagy 6 doboz 9 frtéit.

Irodalom.

A **Vasárnapi Ujság** július 14-iki száma 25 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: **László Fülöp** (20 képpel László Fülöp rajzai és festményei után, és képekkel a művészi műterméről), **Dr. Bélától**. — **Költemények:** **»Az aninai akasztófa**, Szabolcska Mihálytól; — **»Betegség után**, Lampérth Gézától. — **Regények:** **»A halás regénye**.

Irta Szemere György (Neográd Antal rajzaival). — »Rejtélyes történetek: A római király. Regényes rajz (képekkel). — Magyarország 1806 ban. Reinhard asszony levelei magyarországi utazásából. Közli Bertha Sándor. — »Mesterséges drágakövek. — »Hohenlohe, a volt német kancellár. (arc-képpel) — »Gróf Goluchowsky Agenor emlékszóbrának leleplezése Lembergben» (képpel). — »Régi naptárak és jóslások. — »Fényképezés a tenger mélyében. — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy kor., »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-útca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyarnép számára, félfévre 2 kor, 80 fillér.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1901. május 1-től

Szolnok—H.-M.—Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután,
Puszt-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 4 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este,
Tökérol indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 ó. 12 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 22 p. reggel, 3 óra 47 perccel délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 57 p. d. u. 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 47 p. este.
Szegevről indul 5 óra 29 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 05 p. este és 6 óra 05 p. délelőtt.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 6 ó 57 p. este, és 10 óra 37 p. délelőtt

H.-M.—Vásárhely—Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 7 p. délután és 8 óra 16 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 23 p. éjjel.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 11 p. reggel 12 óra 35 p. délután és 7 óra 27 p. este
Tisza-földváról indul 8 óra 01 p. reggel, 1 óra 29 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Puszt-tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 ó. 0 p. délelőtt, 3 óra 42 p. 10 óra 06 p. éjjel.
Szegevről indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 ó. 49 p. délután és 10 ó 6 p. éjjel.
Szentesről indul 5 óra 55 p. reggel, 11 óra 15 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökérol indul 6 óra 29 p. reggel, 11 óra 52 p. délután és 6 óra 41 p. este.

Csongrád—Félegyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 15 p. d. e., 1 ó. 05 p. d. u. Félegyházára ér. 10 ó. 20 p. d. e. 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházáról ind. 12 ó. 30 p. d. u. 6 ó. 55 p. d. e. Szegedre érkezik 11 ó. 40 p. d. e. 5 ó. 53 p. d. u.

Szeged—Félegyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 órakor d. e. 4 ó. 12 p. d. u. Félegyházára ér. 10 ó. 20 p. d. e. 2 ó. 50 p. d. u. Félegyházáról ind 12 ó. 25 p. d. u. 5 ó. 30 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u. 6 ó. 33 p. est és 7 óra 53 reggel.

Szerkesztői üzenetek.

M. S. J. L. H. G. uraknak Szentesen Önöknek tökéletesen igazuk van. Viz nélkül még a Petőfi-szálló Iső emeletén sem lehet lenni.

Mielőtt azonban e lépésekre határozánk magukat, ajánljuk, hogy sürgessék meg még egyszer a dolgot a gazdasági tanácsnoknál, és hisszük, hogy megfogja csináltatni a vizvezetékét. Így legalább békés úton el lesz intézve a dolog. Egyébként mi is utána fogunk járni a dolognak.

Nyilttér.

Laptulajdonos és Főszerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENCZ
Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Hirdetmény.

Szentes város által fenntartott községi iskolák és ovodák összes épületeinek javítása — a gondnoki hivatalnál található előírás szerint — f. hó 28-án d. e. 10 órakor nyílt árlejtésen fog a polg. leányiskolánál levő igazgatói épületben kiadatni, s erre a vállalkozók meghivatnak.

Szentes, 1901. július 17.

Körtvélyessy Sándor,

1—3

isk. sz. gondnok.

2825/tk. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentesi Mezőgazdasági és Ipari Hitelszövetkezet végrehajthatónak S i m a Ferenc és neje D ó n á t h Julianna végrehajtást szenvedettek elleni 15300 korona tőke követelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság, Szentes város határában fekvő a szentesi 4230, 3895 és 2731. számú telekkönyvjelzőkben A + 3360/a, 3360/b. és 3361. hrsz. alatt felvett s egy jószágtestet képest telekkönyvileg 2 hold 463 öl területű nagyhegyiszőlőre és minden tartozékaira 6116 koronában ezennel megállapított utóajánlati árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi augusztus hó 2-ik napján d. e. 9 órakor ezen telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverés a megállapított utóajánlati áron alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát, vagyis 391 koronát készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni a vagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1901. június hó 23. napján.

KATKICS,
kir. albiró.

Nemes harci kanárimadarakat

gyönyörűen trillázókat, 8—20 márkában újutánvételt mellett. Prospektusok bérmentve. 6—6 Hereing W. St. Andreasberg (Harz) 47.

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
(Chicago-i aratógépgyár)

GRAND PRIX

P Á R I S 1900-ban

GYARTMANYAI.
Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árúinkat nem kérdezte!
Ólcsó tartalékremek oriai raktára,
Tessék mintakönyvet kérni!

Kévekö aratógép,
Fűkaszalógép,
Köszörlök készülék.

„Daisy marokrakó aratógép,
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekö tofal.

William J. Stillman Képviselőnk: **B u d a p e s t**
igazgató. **Singer Ignác, H.-M.-Vásárhely** V. Váci-út 30.